

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงนโยบายรัฐไทยต่อการค้าชายแดนไทยกับสหภาพพม่า โดยศึกษาสภาพลักษณะ ภาวะปัญหาและอุปสรรคของการค้าชายแดนไทยสหภาพพม่าได้แก่ ปัจจัยที่เกิดจากนโยบายทางการเมืองของไทยและสหภาพพม่าที่กระทบการต่อความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศอันส่งผลกระทบต่อการค้าชายแดน ณ บริเวณ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการศึกษาทางเอกสาร ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยได้ว่า รัฐไทยมีนโยบายมุ่งให้ไทยเป็นประตูการค้าสู่ภูมิภาค และศูนย์กลางการค้าของภูมิภาคนี้ ดังปรากฏในโครงการหกเหลี่ยมเศรษฐกิจและสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจการที่ไทยและสหภาพพม่ามีพรมแดนติดต่อกันเป็นระยะทางยาวถึง 2,532 กิโลเมตร ทำให้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจการค้าชายแดนติดต่อกันเป็นอย่างยิ่ง ไทยเห็นความสำคัญของการค้ากับสหภาพพม่า เพราะต้องการแหล่งทรัพยากร และตลาดสำหรับการค้าและการลงทุน เพื่อระบายผลผลิตจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมไทย โดยเฉพาะเครื่องอุปโภคบริโภคขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นที่ต้องการของสหภาพพม่าและสหภาพพม่ายังต้องการทุน และเทคโนโลยีจากไทยอีกด้วย การค้า

T159603

ชายแดนไทยกับสหภาพพม่า อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ๓
หลายประการ กล่าวคือ ความเจริญที่แตกต่างกันระหว่างสองประเทศ ปัญหาในการ
พัฒนาการค้า เนื่องจากระบบการค้าภายในสหภาพพม่ายังไม่มีรูปแบบที่เป็นสากล ระบบ
การธนาคาร ขั้นตอนการประสานงานของทั้งสองประเทศยังไม่มีความสะดวก เนื่องจาก
ระบบการทำงานไม่มีศักยภาพที่ใกล้เคียงกันนอกจากการเป็นระบบการค้าที่อาศัยเชื่อ
ใจซึ่งกันและกันระหว่างประชาชนกับประชาชน ไม่มีระบบกฎหมายที่รองรับ ซึ่งส่งผล
ให้เกิดการค้านอกระบบ การแข่งขันทางการค้าไม่พัฒนาเท่าที่ควร นอกจากนี้ปัญหา
การเมืองภายในสหภาพพม่าที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศ อันเป็น
อุปสรรคต่อการค้าบริเวณชายแดนกระทบเพราะการปิดพรมแดนจากฝ่ายสหภาพพม่า
หลายครั้งที่ผ่านมา แม้ว่าจะได้รับการแก้ไข โดยการปรับความเข้าใจกัน เช่น การเชิญ
ผู้แทนทั้งสองประเทศหรือในประเด็นปัญหาต่าง ๆ การกำหนดมาตรการ และการ
แลกเปลี่ยนทัศนะที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องก็ตามจากการศึกษาพบข้อเสนอแนะได้แก่

1. ควรแก้ไขปัญหาคือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในด้านการเมือง และความ
มั่นคงโดยยึดหลักยุติธรรมและจริงจังกัยการแก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะปัญหาที่เกิดจาก
การไม่เชื่อใจระหว่างกัน หรือปัญหาการค้าไม่เป็นธรรมทั้งสองฝ่าย โดยดำเนินการใน
ทางการทูตเป็นหลักในการแก้ไขปัญหให้กับประชาชนทั้งสองประเทศ

2. สร้างความเป็นเอกภาพในเชิงนโยบายและประสานงานด้านข้อมูล เพื่อนำไป
ปฏิบัติเป็นแนวทางที่เป็นมาตรการเดียวกันระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่กระทรวง
พาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงการคลัง
กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3. การสร้างความเชื่อมั่นให้ แก่ผู้ประกอบการค้า การลงทุน อาทิการเร่งรัดการ
คืนระบบภาษีมูลค่าเพิ่มให้รวดเร็ว และการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการค้าสามารถลดต้นทุน
ให้สินค้าไทยแข่งขันด้านราคากับประเทศคู่แข่ง เช่น สิงคโปร์ และมาเลเซียได้

4. สร้างระบบข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ตามแนวชายแดนจากหน่วยข่าวกรอง
ต้องรวดเร็ว เพื่อป้องกันการปิดด่านพรมแดนของสหภาพพม่าเช่นที่ผ่านมา
และเกิดความเสียหายต่อการค้า

5. การส่งเสริมความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนของทั้ง
สองประเทศ ทั้งในด้านการค้า กิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ หรือภูมิปัญญา
ท้องถิ่นของทั้งสองประเทศ

6. รัฐบาลไทยต้องแสดงและยืนยันจุดยืนที่ชัดเจน โดยอาศัยพื้นฐานของ
อาเซียนที่ทั้งสองชาติ ต่างก็เป็นสมาชิกอยู่

The objectives of this thesis are to study Thai government policy on border trade between Thai and Myanmar as well as to find out existing problems and obstacles including internal political factors affecting both countries relations and border trade. This research uses qualitative method in conducting study.

The findings can be stated Thailand's policy is to achieve being regional trade center or at least being a gateway for regional trade. The long connecting border about 2,532 kms between Thai and Myanmar are strategically important to their economic and trade relations. The Thai aims at Myanmar rich natural resources and market for trade and investment as well as at exporting products

from her expanding industrial sector especially consumer goods which served Myanmar's basic needs; while Myanmar also needs investment and technology from Thailand.

The obstacles and problems are the disparity of development between the two countries, such as there are no standard pattern of trade, the banking system, as well as coordination and incompatible working system. The trade still uses informal and personal trust among traders resulting in informal and illegal trade, since there is insufficient legal system to uphold trade development. Besides, problems from internal political conflicts within Myanmar also affect border relations and sometimes induce confrontation so that the border are occasionally closed. There are, however, correcting measures to improve relation such as exchanges of representatives, negotiations and so on. The recommendations are as follow:

1. To solve and to improve relations via diplomatic means in order to promote 'just and trust' in trading system along the border.

2. To promote coordination and unity among concerning bureaucracy to facilitate trade.

3. To promote confidence for traders and investors by introducing measures such as refunding VAT, promotion to reduce costs in order to increase competitiveness of Thai traders vis-à-vis their competitors, i.e. Singapore, Malaysia.

4. To create update and fast track information, especially warning and preventive measure to counter unexpected border close.

5. Promotion of good relations in both public and private sectors between the two countries as well as enhancing trade activities, exchange academic and local knowledge cooperation.

6. Thai Government should expresses clear position adhering to the principles of ASEAN of which both nations are members.